

SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2022

7. HEMLÖSHET

För fjortonde året i rad har socialtjänstrapporten tagits fram av socialnämnden. Det är en stadsövergripande rapport som syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst och hur den utvecklas över tid. Rapporten är ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst, för såväl politiker som verksamheterna att ta del av, besluta och planera utifrån.

Socialnämnden har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätten, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, missbruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Innehåll

Hemlöshet	3
Målgruppsbeskrivning	3
Stadens program för att motverka hemlöshet 2020–2025	3
Programmets mål	3
Tre strategier för att motverka hemlöshet	3
Kartläggning av personer som lever i hemlöshet september 2022	4
Socialförvaltningens stadsövergripande verksamheter för personer som lever i hemlöshet	6
Enheten för hemlösa	6
Uppsökarteamet	6
Medborgarkontoret för hemlösa	7
Boendeenheten	7
Insatser riktade till äldre personer som lever i hemlöshet	8
Vräkningsförebyggande arbete	8
Avhysningar där barn är berörda i Stockholms stad	8
Socialtjänstens ansvar för bostadsanskaffning	10
Tak över huvudet-garantin	10
Beläggning på stadens akutboenden	11
Försöks- och träningslägenheter	11
Övriga målgrupper och boendeformer	14
SHIS Bostäder	14
Seniorlägenheter inom Micasa	15
Mottagande av nyanlända	15
Bosättning av nyanlända som anvisats till Stockholms stad	15
Egenbosatta i Stockholms stad	17
EU-medborgare som lever i social eller ekonomisk utsatthet	17
EU-teamet	17
Idéburet offentligt partnerskap kring stöd till målgruppen	18

Hemlöshet

Målgruppsbeskrivning

Hemlöshet kan ses som ett resultat av en kombination av många olika risk- eller sårbarhetsfaktorer. De olika faktorerna i sig behöver inte orsaka hemlöshet utan det är en fråga om ett mångdimensionellt problem¹. Faktorer som läget på bostads- och arbetsmarknaden och ekonomisk konjunktur tillhör den strukturella dimensionen, medan en persons familj och sociala nätverk är faktorer inom en relationell dimension. I den individuella dimensionen återfinns faktorer som missbruk, beroende, kriminalitet, psykisk och fysisk ohälsa. En del forskare² belyser även en institutionell dimension, inom vilken faktorer som till exempel tillgång till välfärdstjänster och kommunala boendialternativ spelar in.

Stadens program för att motverka hemlöshet 2020–2025

Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020–2025³ antogs av kommunfullmäktige 14 juni 2021. I programmet beskrivs dels de insatser och verktyg som stadens socialtjänst kan använda till stöd för personer i processer ur hemlöshet, dels de förhållningssätt som ska prägla socialtjänstens arbete med att motverka hemlöshet. Programmet är en fortsättning på Stockholms stads program mot hemlöshet 2014–2019 och har tagits fram utifrån utvärderingar som gjorts av arbetet under föregående programperiod, utifrån workshops och hearings med representanter från socialtjänsten, ideella organisationer och brukarorganisationer samt med utgångspunkt från bästa tillgängliga kunskap.

Programmets mål

- Antalet personer i hemlöshet ska minska
- Antalet barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden ska minska
- Antalet hushåll som vräks ska minska
- Antalet personer i akut hemlöshet ska minska
- Antalet personer i långvarig hemlöshet ska minska
- Antalet hemlösa personer med komplex problematik i form av missbruk och/eller psykisk ohälsa ska minska

Den första målsättningen, att antalet personer i hemlöshet ska minska, ska betraktas som övergripande medan de övriga fem målsättningarna är specificerade och tar sikte på olika grupper som lever i eller riskerar att hamna i hemlöshet.

Tre strategier för att motverka hemlöshet

Programmet är indelat i tre strategier för socialtjänstens arbete med att motverka hemlöshet. Utifrån varje strategi beskrivs sedan arbetssätt och eventuella åtgärder.

- Att förebygga hemlöshet
- Att möta den akuta hemlösheten
- Steget vidare till eget boende

¹ Swärd, Hans. 2004. Att förklara hemlöshet. *Socialmedicinsk tidskrift* nr 1/2004:8-13.

² Se exempelvis Nordfeldt, Marie. 2012. A Dynamic Perspective on Homelessness: Homeless Families in Stockholm. *European Journal of Homelessness* 6 (1): 105-123.

³ Socialförvaltningen, dnr: 3.1.1–849/2019.

2 528 personer ingår i 2022 års kartläggning av personer i hemlöshet i Stockholms stad.

Socialförvaltningen har genom sin samordnande och övergripande roll huvudansvaret för att följa upp programmet på stadsövergripande nivå. Socialförvaltningens återkommande kartläggningar är till stor del utgångspunkt för uppföljning av måluppfyllelsen. Stadsdelsnämnderna ansvarar för att analysera sina egna resultat och ta fram förslag till lokala åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen.

Kartläggning av personer som lever i hemlöshet september 2022

Sedan 2004 genomförs strukturerade kartläggningar av hemlöshetens omfattning och utveckling vartannat år. Kartläggningarna beskriver situationen under ett särskilt mättygn, vilket ger en ögonblicksbild av hemlöshetssituationen i staden det datumet. Den senaste kartläggningen genomfördes i september 2022.

Stockholms stad använder följande definition av hemlöshet:

- Som personer i hemlöshet räknas de som saknar egen eller förhyrd bostad och som inte bor i något stadigvarande inneboendeförhållande samt är hänvisade till tillfälliga boendialternativ eller som sover utomhus.
- Personer som bor på institutioner, i familjehem, annan vårdinrättning eller akuta boendelösningar och som inte har någon bostad ordnad vid en eventuell utskrivning räknas också som levande i hemlöshet.
- Som personer i hemlöshet räknas också de som tillfälligt bor hos olika kamrater eller bekanta (max tre månader).

Däremot räknas inte de som bor i andra hand eller hos någon anhörig som personer i hemlöshet. Inte heller personer som bor i en försökslägenhet, i Bostad först eller inom SHIS Bostäder med tidsbegränsat andrahandskontrakt.

Tabell 7:1 Antal personer inrapporterade till stadens kartläggning av personer i hemlöshet åren 2012–2022. Fördelade per stadsdelsförvaltning/socialförvaltningen samt totalt.

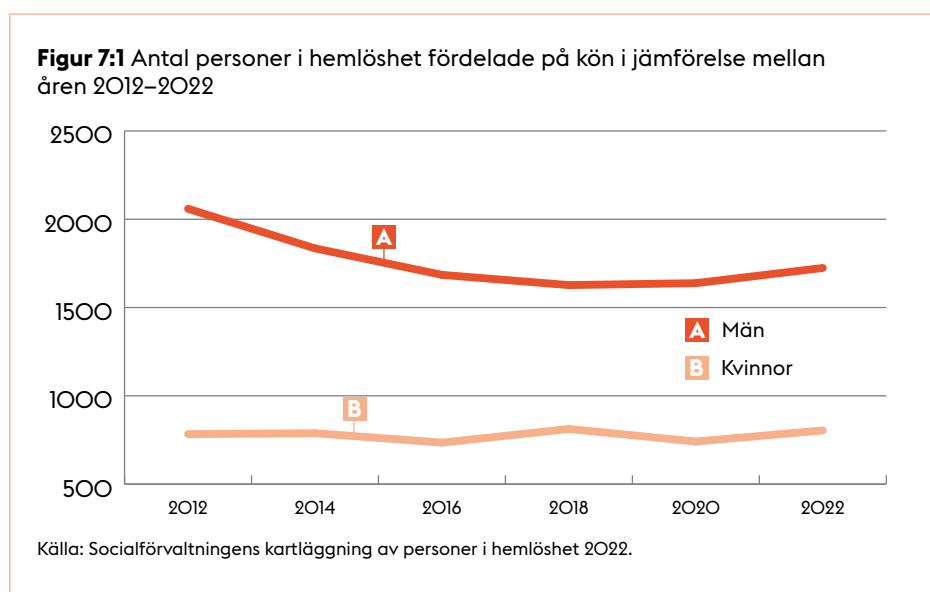
Stadsdelsförvaltning/ socialförvaltningen	2012	2014	2016	2018	2020	2022
Rinkeby-Kista	162	327	169	144	156	188
Spånga-Tensta	165	174	155	135	208	109
Hässelby-Vällingby	193	154	88	164	142	165
Bromma	72	131	85	119	101	99
Kungsholmen	78	69	70	15	64	56
Norrmalm	83	64	57	40	53	35
Östermalm	90	74	72	52	54	77
Södermalm	168	151	157	223	182	177
Enskede-Årsta-Vantör	274	216	142	260	193	307
Skarpnäck	149	189	201	167	128	147
Farsta	239	139	167	161	167	135
Hägersten-Älvsjö	153	174	202	145	135	176
Skärholmen	136	68	108	198	209	205
Socialförvaltningen/Enheten för hemlösa	645	502	521	384	467	491
Vet ej/ingen uppgift	0	9	22	22	9	41
Övriga	259	210	204	210	111	120
Totalt	2866	2651	2420	2439	2379	2528

Källa: Socialförvaltningens kartläggning av personer i hemlöshet 2022.

Totalt ingår 2 528 personer i kartläggningen för 2022 vilket innebär en ökning med 149 personer i jämförelse med kartläggningen som genomfördes 2020.

Antalet inrapporterade personer i hemlöshet har ökat i sex stadsdelsförvaltningar, samt på Enheten för hemlösa, jämfört med 2020. Den största ökningen har skett i Enskede-Årsta-Vantör, där antalet inrapporterade har ökat med 114 personer jämfört med 2020 års kartläggning, följt av stadsdelsförvaltningen Hägersten-Älvsjö där antalet inrapporterade har ökat med 41 personer.

I sex stadsdelsförvaltningar har antalet inrapporterade personer minskat jämfört med år 2020. Den största minskningen har skett i Spånga-Tensta där antalet inrapporterade fall har minskat med 99 personer, följt av Farsta där antalet inrapporterade minskat med 32 personer jämfört med 2020 års kartläggning.

I linje med tidigare resultat utgörs den stora majoriteten (68 procent) av de inrapporterade personerna som uppges befinna sig i hemlöshet av män. Jämfört med år 2020 har andelen inrapporterade kvinnor ökat med en procentenhet medan det omvända gäller för män.

Tabell 7:2 Antal och andel personer i hemlöshet år 2022 fördelade på kön och åldersgrupper samt totalt

Åldersgrupp	Kön			Total		
	Kvinna	Kvinna (%)	Man	Man (%)	Antal	Andel
20–25 år	90	11%	183	11%	273	11%
26–64 år	674	84%	1 404	81%	2 078	82%
65 år och äldre	40	5%	137	8%	177	7%
Totalt	804	100%	1 724	100%	2 528	100%

Källa: Socialförvaltningens kartläggning av personer i hemlöshet 2022.

Kartläggningens målgrupp är personer från 20 år och uppåt.

Den största åldersgruppen är, i likhet med 2020 års kartläggning, den mellan 26–64 år. I ålderskategorin 65 år och äldre kan noteras en mindre ökning med två personer, från 175 personer år 2020 till 177 personer 2022. En ännu större majoritet av äldre än i den totala fördelningen utgörs av män (77 procent).

Socialförvaltningens stadsövergripande verksamheter för personer som lever i hemlöshet

Enheten för hemlösa

Kommuninvånare som lever i hemlöshet och som inte har haft kontakt med en stadsdelsnämnd under de senaste två åren ska vända sig till socialförvaltningens Enhet för hemlösa. Enheten ger stöd i frågor som rör logi och olika former av boendestöd och behandling. Utöver frivilliga insatser handläggs även *lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)* på enheten. Enhetens uppdrag är att tillhandahålla olika former av insatser som syftar till ett varaktigt boende och medverka i klientens process ut ur hemlöshet.

Enheten för hemlösa är organiserad i sektioner: en mottagningssektion, en försörjningsstödssektion, en sektion för vuxna, en sektion för vård och omsorg samt en administrativ sektion. Utöver enhetens kärnuppdrag finns ytterligare två uppdrag på Enheten för hemlösa: stadens dödsboudredningar och stadens avhopparkeringsverksamhet.

Enheten för hemlösa är samlokaliserade med Capio Pelarbackens öppenvårdsmottagning för hemlösa, Medborgarkontoret för hemlösa och uppsökarteamet för vuxna i ett hemlöshetscentrum för vuxna. Samlokaliseringen av verksamheterna syftar till att underlätta individens kontakter och till att främja samverkan mellan verksamheterna emellan.

I slutet av 2022 var 700 personer (125 kvinnor och 575 män) aktuella inom socialnämndens verksamhet vid Enheten för hemlösa.

Uppsökarteamet

Uppsökarteamet, inklusive funktionerna *äldrelots* och *centralenuppsökarna*, har under perioden januari till och med november 2022 arbetat aktivt i 260 ärenden, varav 58 är kvinnor och 202 män. Det är en ökning jämfört med 2021, då uppsökarna under motsvarande period arbetade i 198 ärenden. I takt med att samhället öppnat upp efter covid-19-pandemin har teamet kommit igång med besök i olika dag- och nattverksamheter och samverkan med olika aktörer, vilket sannolikt till stor del förklarar det ökade antalet ärenden. Ytterligare en förklaring till ökningen kan vara att centralenuppsökarnas och äldrelotsens funktioner etablerats allt mer och därmed genererar fler ärenden.

Centralen-satsningen

Sedan 2019 pågår ett samverkansprojekt på Centralstationen mellan olika aktörer, kallat "Centralen-satsningen". Initiativet är sprunget ur projektet *Vision Klara*, en satsning kring stadsdelen Klara i Stockholm, där polis och socialtjänst samverkar för att skapa trygghet kring området. Verksamheterna som samverkar på Centralstationen är:

- Uppsökarteamet och EU-teamet
- Enheten för hemlösas funktion förstärkt myndighetsutövning på fält
- Norrmalms stadsdelsförvaltning
- Capio Vård för hemlösa
- Jernhusen AB
- LPO Norrmalm
- Stockholms Stadsmission (Nattjouren)

Projektet initierades då flera aktörer observerat ett behov av en satsning kring de personer i hemlöshet som återkommande vistas på Centralstationen. Centralen-satsningen är från socialnämndens sida permanentad från och med 1 januari 2022 med två uppsökande socialsekreterare som arbetar heltid på Centralstationen och Cityterminalen.

Under perioden januari till och med november 2022 har dessa uppsökare arbetat aktivt i 77 ärenden, varav elva kvinnor och 66 män. 62 ärenden är avslutade. Av dessa har 56 personer, motsvarande 90 procent, tagit emot stöd för att etablera kontakt med ordinarie hjälpsystem och 34 personer, motsvarande 54 procent har kontakt med ordinarie hjälpsystem när de avslutas. Möjlighet till jämförelser med tidigare år saknas då sättet att mäta har förändrats.

700

personer (125 kvinnor och 575 män) var i slutet av 2022 aktuella inom socialnämndens verksamhet vid enheten för hemlösa.

Enheten för hemlösa arbetar med uppdraget förstärkt myndighetsutövning på fält. Mer om det uppdraget finns att läsa under rubriken *Insatser riktade till äldre personer som lever i hemlöshet*.

Medborgarkontoret för hemlösa

På Medborgarkontoret för hemlösa kan den som lever i akut hemlöshet träffa handläggare för information och råd och stöd i sociala frågor och i kontakt med andra myndigheter. Medborgarkontoret hjälper till med att länka vidare till ordinarie hjälpsystem som exempelvis socialtjänstens myndighetsutövande funktioner, Försäkringskassan eller Migrationsverket.

Medborgarkontoret har under perioden januari till och med november 2022 haft 1 564 kontakter. Det är en ökning jämfört med förra året då antalet kontakter var 1 111. Antalet fysiska besök har varit 1 207 och resterande per telefon, mail eller kontakter i andra verksamheter. Det ökade antalet fysiska besök beror sannolikt på att tidigare restriktioner utifrån har hävts. Majoriteten, cirka 80 procent, av de personer som vänder sig till Medborgarkontoret är aktuella på Enheten för hemlösa.

Personerna som vänt sig till Medborgarkontoret har fått stöd med att ta fram handlingar, främst till ansökan om ekonomiskt bistånd. Det kan också handla om att göra en adressändring, skriva av bilar, få samhällsvägledning, ställa sig i bostadskö eller skaffa en e-postadress. Medborgarkontoret ger också information och stöd i hur man överklagar beslut.

Boendeenheten

Boendeenhetens huvuduppdrag är att medverka i brukarens process ur hemlöshet. Enhetens verksamheter vänder sig till kvinnor och män som till följd av hemlöshet, missbruk, psykisk ohälsa eller andra svårigheter behöver stöd från socialtjänsten. Stödet som enheten erbjuder utgår från beställarens uppdrag och består av boendeinsatser som baseras på evidensbaserade metoder. Insatserna är individuellt anpassade efter den enskildes målsättningar och behov och syftar till att möjliggöra för brukaren att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt utifrån sina egna förutsättningar.

Boendeenheten tillhandahåller 560 platser fördelade på följande boendeformer:

- Akutboenden
- Stödboenden med och utan drogtolerans
- Vård- och omsorgsboende

Under 2022 uppgick beläggningsgraden inom dessa boendeformer till 93 procent. Utöver dessa boenden finns inom boendeenheten också en verksamhet som tillhandahåller försöks-, tränings- och Bostad först-lägenheter samt FamVux, som familjehemsplacering vuxna med eller utan barn som har behov av kortare eller mer långvarigt boende i skyddad miljö.

Boendeenheten har en placeringssamordnare som kan medverka vid utskrivning från slutenvård, såväl psykiatrisk, somatisk som beroendevård. Funktionen utnyttjas av samtliga stadsdelsnämnder samt socialnämndens verksamhet vid Enheten för hemlösa och uppdrag kommer från såväl missbruksenheter som äldreomsorg och socialpsykiatri. Placeringsamordnaren har under året varit involverad i 213 individuella ärenden varav ett sjuttioal inom ramen för *lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård (LUS)*.

Av dessa kunde 45 (28 män, 17 kvinnor) beredas plats inom enhetens boenden. De övriga 27 kunde inte tas emot till följd av platsbrist, att brukare tackat nej eller att den aktuella personen bedömdes ha för omfattande omvårdnadsbehov. I dessa fall kunde personerna ändå erbjudas boendeplacering efter att placeringssamordnaren lotsat vidare till någon av de verksamheter som staden har upphandlat.

93

procent var boendeenhetens genomsnittliga beläggningsgrad under 2022

Äldrelotsen har under 2022 arbetat aktivt med 42 äldre personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad.

Insatser riktade till äldre personer som lever i hemlöshet

Sedan maj månad år 2018 har satsningar riktade till äldre personer som lever i hemlöshet pågått inom olika enheter på socialförvaltningen. Boendeenheten har inom ramen för satsningen ställt om ett stödboende till ett seniorboende med 18 platser för personer över 55 år. Boendeenheten följer löpande hur många personer över 65 år som är inskrivna i verksamheterna.

Socialjourens uppsökarenhet har en uppsökande funktion kallad *äldrelots*, vilken under 2022 har arbetat aktivt med 42 äldre personer i hemlöshet över 65 år. Av dessa personer var 38 män och fyra kvinnor. Majoriteten av personerna har kunnat länkas vidare till socialtjänsten på en stadsdelsnämnd. Bland dem som inte aktualiserats på stadsdelsnämnd finns personer som inte önskat eller haft behov av kontakt med socialtjänst men som fått stöd i kontakt med pensionsmyndighet, sjukvård och att söka olika typer av boendelösningar.

Äldrelotsen har kommit i kontakt med personerna bland annat genom uppsökarteamet, sjukvården, olika frivilligorganisationers dagverksamheter samt genom Capio Pelarbacken. Äldrelotsen har stöttat personerna med att ansöka om insatser som exempelvis boende med stöd, akut logi, ekonomiskt bistånd, att söka seniorlägenhet via Micasa samt att initiera kontakt med budget- och skuldrådgivning.

På Enheten för hemlösa mottagning arbetar socialsekreterare med sedvanligt mottagningsarbete men de kan också arbeta med myndighetsutövning på fält. Arbetet innebär att de utreder tillhörighet och länkar till rätt stadsdelsnämnd eller kommun för personer över 65 år som kommer i kontakt med Enheten för hemlösa. De genomför också tillhörighetsutredningar utanför kontoret för personer som av olika anledningar har svårt att på egen hand ta kontakt med socialtjänsten. Detta arbete syftar till att, i samarbete med socialjourens uppsökarenhet, nå personer som lever i akut hemlöshet och motivera dem till kontakt med socialtjänsten.

Vräkningsförebyggande arbete

Personer som en gång blivit vräkta har som regel svårt att återinträda på bostadsmarknaden. Av den anledningen är det angeläget att i möjligaste mån förebygga och förhindra vräkningar.

Flertalet stadsdelsnämnder bedriver ett aktivt och strukturerat vräkningsförebyggande arbete och har avsatt särskilda resurser för detta. Barnfamiljer är en prioriterad målgrupp i samtliga stadsdelsnämnders vräkningsförebyggande arbete.

Kronofogdemyndigheten rapporterade in 406 registrerade ansökningar om vräkning för personer med tillhörighet i Stockholms stad år 2022, varav 197 (49 procent) verkställdes. Det var lika många verkställda vräkningar som 2021.

Motsvarande siffror för hela landet var 6 263 registrerade ansökningar och 2 523 (40 procent) verkställda avhysningar. Det innebär att personer med tillhörighet i Stockholms stad stod för åtta procent av Sveriges samtliga verkställda avhysningar under året, vilket är samma andel som år 2021.

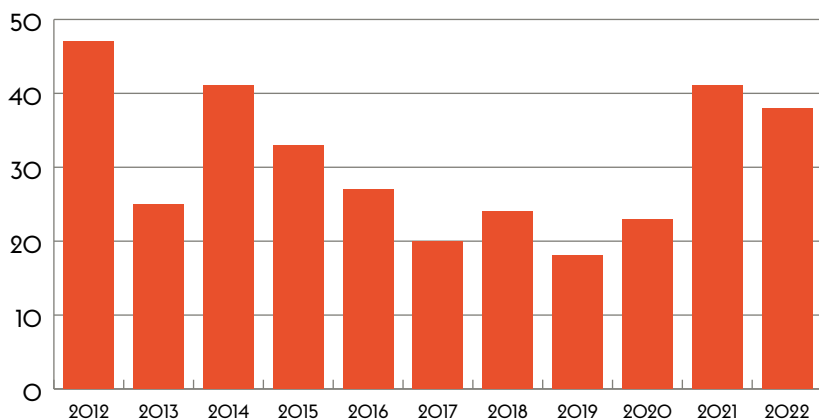
Avhysningar där barn är berörda i Stockholms stad

Sedan 2008 tar Kronofogdemyndigheten fram statistik över antalet verkställda avhysningar där barn berörs. Med berörd avses att barnet bor stadigvarande, bor växelvis eller har umgänge med en vräkt förälder eller vräkta föräldrar mer än 30 dagar per år. Också barn till föräldrar som är inneboende eller andrahandshyresgäster som blir avhysta räknas som berörda.

I hela landet påverkades totalt 575 barn (304 vräkningar) av en verkställd avhysning under 2022. I Stockholms stad påverkades 38 barn (20 vräkningar) av en verkställd avhysning, vilket motsvarar sju procent av alla barn som berörts av en verkställd avhysning i hela landet. Stadens andel av vräkningar som berörde barn är samma som 2021 men är till antalet tre barn färre än 2021.

Figur 7:2 Antal berörda barn i verkställda beslut om avhysning i Stockholms stad 2011–2022

Källa: Kronofogdemyndigheten.

Under 2019 trädde ny skärpt lagstiftning om oriktiga hyresförhållanden i kraft.⁴ Lagen tillkom genom regeringens proposition 2018/19:107 ”Åtgärder mot handel med hyreskontrakt”. Syftet med ändringarna uppges i propositionen vara att få en bättre fungerande hyresbostadsmarknad genom åtgärder mot svarthandel med hyreskontrakt och annat missbruk av hyresrätter. Stadens bostadsbolag har under flera år arbetat systematiskt med att identifiera oriktiga hyresförhållanden, avsluta hyresavtal där hyresgästen förverkat sin hyresrätt och ställa berörda lägenheter till förfogande för sökande i bostadskön.

Barnfamiljer som bor otillåtet i andra hand berörs när förstahandshyresgästen blir vräkt. Stadens inriktning är att en barnfamilj som hamnar utan bostad till följd av otillåten andrahandsuthyrning ska följas upp på samma sätt som familjer som blir vräkta från ett förstahandskontrakt. En förutsättning för att detta stöd ska kunna ges är dock att socialtjänsten får kännedom om den aktuella familjen.

Då bostadsbolagen saknar avtal med personer som hyr olovligen i andra hand är de enligt Dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation) förhindrade att dela den informationen med socialtjänsten. I de fall bostadsbolagen känner till att det är en barnfamilj som hyr olovligen kan de dock bryta sekretessen om de gör en orosanmälan gällande barnet/barnen.

4 SFS 2019:523 Lag om ändring i jordabalken.

Socialtjänstens ansvar för bostadsanskaffning

Situationen på bostadsmarknaden är i de flesta av Sveriges kommuner mycket ansträngd och många människor, framförallt personer utan fast arbete, med låg inkomst och avsaknad av boenderefereanser, har svårt att hitta en bostad. Enligt *lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383)* ska varje kommun planera för bostadsförsörjningen i syfte att skapa förutsättningar för alla kommuninvånare att leva i goda bostäder.

Socialtjänstlagen⁵, fortsättningsvis kallad SoL, saknar däremot bestämmelser som ger bostadslösa en allmän rätt att få en bostad av socialtjänsten. Av praxis från Högsta förvaltningsdomstolen⁶ framgår att två kriterier ska vara uppfyllda för att rätt till bistånd till stadigvarande självständigt boende ska föreligga, dels ska den enskilde vara helt bostadslös och dels ska hon eller han ha speciella svårigheter att på egen hand skaffa en bostad. Det är inte tillräckligt att man har allmänna svårigheter, exempelvis på grund av en ansträngd situation på den lokala bostadsmarknaden, utan det ska vara fråga om sådana speciella svårigheter som följer av att man tillhör en socialt utsatt grupp.

Något förenklat kan detta förstås som att de personer som kan komma ifråga för bistånd i form av en fast bostad är personer som skulle behöva bistånd från socialtjänsten för att tillgodose sitt behov av bostad även om tillgången på prisöverkomliga bostäder var god. De personer som då skulle komma ifråga är personer som till följd av missbruk/beroende och/eller psykisk ohälsa har behov av individuellt stöd för att såväl få som att behålla en bostad samt personer som till följd av exempelvis en vråkningshistorik har svårt att bli godkända som hyresgäster. För att en person enligt aktuell rättspraxis ska anses ha rätt till bistånd till egen fast bostad krävs i allmänhet att personen behöver stöd både för att bli godkänd som hyresgäst och för att kunna behålla en bostad.

Det är alltså inte socialtjänstens skyldighet att tillgodose behovet av bostad i allmänhet. I akuta situationer träder dock socialtjänstens yttersta ansvar in. Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 1990 ref 119 uttryckt att: *”I sådana fall, där den biståndssökande står helt utan tak över huvudet och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, är socialnämnden skyldig att ordna logi. Detta kan innebära att socialnämnden försäkras sig om att den enskilde verkligen blir inhytt någonstans och/eller bistår med kostnaden.”*

Medan rätten till bistånd till stadigvarande bostad enligt rättspraxis endast omfattar personer som hör till särskilt utsatta grupper, gäller rätten till akut bistånd alla personer som bor eller vistas i en kommun som står utan tak över huvudet och som inte själva kan tillgodose sitt behov. Stadens ställningstagande kring rätten till akut bistånd till tak över huvudet uttrycks genom *Tak över huvudet-garantin*.

Tak över huvudet-garantin

Tak över huvudet-garantin (TÖG) har funnits i Stockholms stad sedan 1999 och innebär att kommuninvånare i Stockholms stad som lever i akut hemlöshet alltid ska kunna erbjudas tak över huvudet.

TÖG utgår ifrån följande:

- TÖG kan förstås som en lokal tillämpning i Stockholms stad för nödprövning av akut bistånd enligt SoL till tak över huvudet utanför kontorstid.
- TÖG ersätter inte sedvanlig nödprövning enligt SoL som görs av respektive stadsdelsnämnd under dagtid.
- Eftersom TÖG till sin utformning är en akut insats i syfte att avvärja nöd kan logi enligt TÖG endast beviljas för en eller maximalt några enstaka nätter i taget. Det är inte möjligt att bevilja mer stadigvarande boendeformer inom ramen för TÖG.

⁵ Socialtjänstlag (2001:453).

⁶ RÅ 1990 ref. 119 och RÅ 2004 ref. 130.

I dokumentet *Tak över huvudet-garantin i Stockholms stad. Stöd för tillämpning*⁷ beskrivs vilka insatser som inom ramen för garantin är tillgängliga för olika grupper av personer som kan befinna sig i akut hemlöshet.

Beläggning på stadens akutboenden

För vuxna personer över 20 år med missbruks/beroendeproblematik som inte har medföljande barn förverkligas tak över huvudet-garantin oftast på något av stadens akutboenden. Stadsdelsnämnderna och socialförvaltningens Enhet för hemlösa kan bevilja personer bistånd i form av placering på akutboende utan att det sker inom ramen för TÖG. I december 2022 fanns totalt sju akutboenden, varav tre drivs av staden. Två verksamheter får bidrag från staden och ytterligare en verksamhet är upphandlad.

Två akutboenden, Hvilan och BoKlara, tar enbart emot kvinnor medan akutboendet H-huset inte har några fasta platser reserverade för varken kvinnor eller män utan anpassar utbud utifrån efterfrågan. Akutboendet Aspudden tar emot kvinnor som ingår i par med en placerad man. De resterande tre akutboendena tar enbart emot män.

Tak över huvudet-garantin innebär att kommuninvånare i Stockholms stad som lever i akut hemlöshet alltid ska kunna erbjudas tak över huvudet.

Tabell 7:3 Beläggning på stadens akutboenden fördelat på verksamhet åren 2019–2022 (andel procent)

Verksamhet	Platsantal	Beläggning 2019 (%)	Beläggning 2020 (%)	Beläggning 2021 (%)	Beläggning 2022 (%)
Hvilan (kvinnor)	21	94	88	98	94
BoKlara (kvinnor)	10	88	102	95	116
Grimman (män)	30	99	88	92	91
Aspudden (män, par)	30	89	92	93	92
Midsommarkransen (män)	30	88	77	80	81
BoCenter (män)	20	100	104	102	104
H-huset (män, kvinnor)	55	86	76	63	74

Källa: Egenrapporterade uppgifter.

TÖG för personer utan behov av det personalstöd som finns på akutboenden förverkligas oftast på hotell- eller vandrarhemsboenden. I kapitlet *Ekonomiskt bistånd* beskrivs omfattning och utveckling av bistånd till hotell- och vandrarhemsboenden närmare.

Försöks- och träningslägenheter

Insatsen försöks- och träningslägenhet är en resurs avsedd för personer som på grund av olika sociala problem behöver stöd från socialtjänsten för att kunna få, klara och behålla ett eget boende och som på egen hand inte blir godkända som förstahandshyresgäster. Försöks- och träningslägenheter är biståndsinsatser enligt SoL.

Lägenheterna förmedlas av Bostadsförmedlingen i Stockholm AB efter förfrågan från stadsdelsnämnder eller socialförvaltningens boende- och behandlingsenhet. Stadsdelsnämnderna hyr lägenheterna av bostadsbolagen med förstahandskontrakt och hyr i sin tur ut lägenheterna med tidsbegränsade andrahandskontrakt till enskilda i målgruppen.

Syftet med försökslägenhet är att förstahandskontraktet, under förutsättning att boendet har fungerat, ska kunna överlåtas på den boende efter tidigast ett år. Träningslägenhet är i första hand tänkt att vara en förberedelse inför boende i försökslägenhet eller någon annan mer permanent form av boende.

⁷ Socialförvaltningen, dnr: 3.1.1-528/2019.

Insatsen Bostad Först innebär ett försökslägenhetskontrakt samt tillgång till en case manager som såväl samordnar som ger stödinsatser. Bostad Först har ingått i socialförvaltningens boende- och behandlingsenhetens ordinarie utbud sedan 2016⁸. Bostad Först riktar sig till personer med svår psykiatrisk problematik och missbruk som långvarigt levt i hemlöshet, och syftar till att ge denna målgrupp möjlighet till förbättrad livskvalitet genom ökad boendestabilitet.

Antalet försöks- och träningslägenheter som Bostadsförmedlingen i Stockholm ska förmedla beslutas i Stockholms stads budget varje år. Målet för 2022 var 600 lägenheter, varav 150 var avsedda som genomgångsbostäder via SHIS för målgruppen barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden. Vid årets slut hade 423 lägenheter förmedlats. Av dessa förmedlades 336 stycken som försöks- och träningslägenheter, 40 som Bostad Först-lägenheter samt 47 stycken via SHIS som genomgångsbostäder för barnfamiljer.

Boendeformen genomgångsbostad för barnfamilj innebär ett tidsbegränsat kontrakt om maximalt fem år. Målgruppen för dessa lägenheter är barnfamiljer som under lång tid levt i osäkra boendeförhållanden och som varit folkbokförda i Stockholms stad två år eller längre. Genomgångsbostad avropas av SHIS från Bostadsförmedlingen. SHIS ansvarar för administrationen av och stödet kopplat till denna boendeform. Stadsdelsnämnderna remitterar barnfamiljer till genomgångsbostad och ansvarar för uppföljning under boendetiden.

De genomgångsbostäder som SHIS avropar från Bostadsförmedlingen är ett komplement till de genomgångsbostäder som finns i SHIS Bostäders anläggningar. Utöver de 47 genomgångsbostäder som avropades från Bostadsförmedlingen fick ytterligare 72 barnfamiljer under året genomgångsbostad i någon av SHIS anläggningar. Totalt flyttade alltså 119 barnfamiljer in i SHIS Bostäder under 2022.

Tabell 7:4 Antal av Bostadsförmedlingen förmedlade försöks- och träningslägenheter, Bostad Först-lägenheter samt genomgångsbostäder via SHIS 2022

Typ av lägenhet	Antal
Försöks- och träningslägenhet	336
Bostad Först-lägenhet	40
Genomgångsbostad SHIS	47
Totalt	423

Källa: Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

I slutet av december år 2022 fanns totalt 1 081 pågående insatser i form av försöks-, tränings- eller jourlägenheter i staden. Av dessa var 449 försökslägenheter, 584 träningslägenheter och 48 var jourlägenheter. Inom Bostad Först fanns 117 lägenheter, dessa redovisas som del av försökslägenhetsstatistiken.

423

försöks- och träningslägenheter förmedlades av Bostadsförmedlingen under 2022

Antalet försöks- och träningslägenheter som Bostadsförmedlingen i Stockholm ska förmedla beslutas i Stockholms stads budget varje år.

⁸ Bostad Först bedrevs under åren 2010 till juni 2016 som ett metodutvecklingsprojekt mellan socialförvaltningen, Stockholms stadsmission och Svenska Bostäder och övergick i permanent drift i socialförvaltningens regi i juni 2016.

Tabell 7:5 Antal försöks- tränings samt jourlägenheter i kommunen per den sista december 2022, fördelade per stadsdelsnämnd/socialförvaltningen samt totalt

Stadsdelsnämnd/SOF	Försökslägenhet	Träningslägenhet	Jourlägenhet
Rinkeby-Kista	20	50	*
Spånga-Tensta	34	34	*
Hässelby-Vällingby	28	63	4
Bromma	13	33	*
Kungsholmen	7	26	*
Norrmalm	6	*	*
Östermalm	10	16	*
Södermalm	22	57	*
Enskede-Årsta-Vantör	35	73	27
Skarpnäck	12	50	5
Farsta	19	*	*
Hägersten-Älvsjö	40	80	*
Skärholmen	43	51	*
Socialförvaltningen	160	49	*
Totalt	449	584	48

Källa: Egenrapporterade uppgifter.

* Antal under 4 redovisas ej.

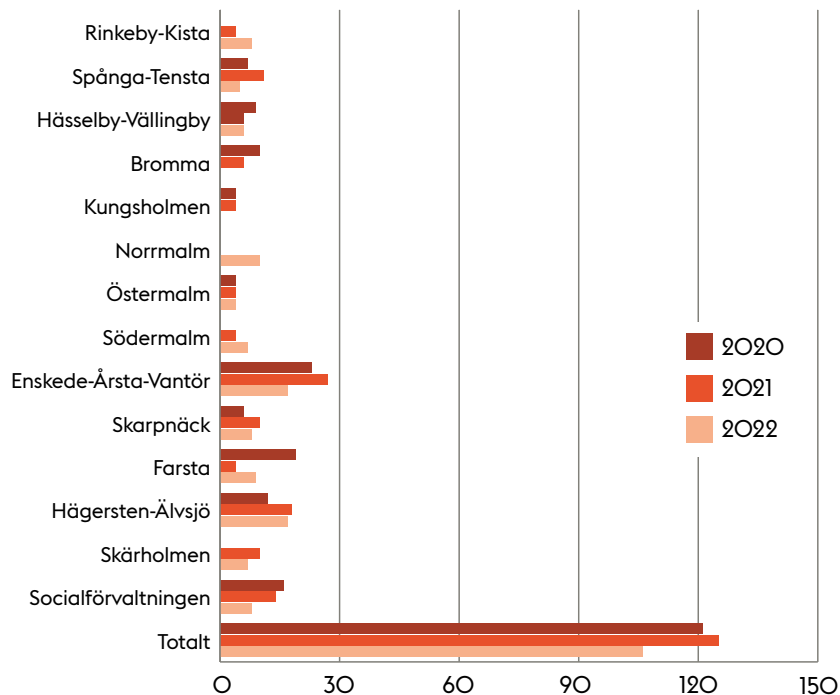
Andelen kvinnor i insatsen försökslägenhet var 30 procent, medan andelen män var 70 procent. Fördelningen i insatsen träningslägenhet var snarlik, 36 procent av de som hade insatsen var kvinnor medan 64 procent var män. I Bostad Först utgjorde kvinnor 28 procent av de boende vid årets slut. I insatsen jourlägenhet såg könsfördelningen annorlunda ut, där utgjorde kvinnor 96 procent av de personer som i december månad hade insatsen medan män utgjorde 4 procent. Insatsen jourlägenhet används främst för målgrupperna våldsutsatta eller barnfamiljer i behov av ett kortvarigt boende för att lösa en akut situation.

Personer som beviljas bistånd till boende i försöks- eller Bostad Först-lägenhet räknas inte som att de lever i hemlöshet enligt stadens definition, och ingår därför inte i stadens kartläggningar av antalet personer som lever i hemlöshet. Detta då biståndet syftar till att den enskilde ska överta förstahandskontrakt på lägenheten och därigenom utträda ur hemlöshet. Boende i träningslägenhet samt i varianten jourlägenhet definieras dock som hemlöshetssituationer, eftersom dessa kontrakt inte kan övertas av den boende.

110

lägenheter övergick under 2022 från försöks- till förstahandskontrakt

Figur 7:3 Antal försökslägenheter som övergått till eget kontrakt, per stadsdelsnämnd/socialförvaltningen samt totalt under år 2020, 2021 och 2022

Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna.
*Antal under 4 redovisas ej.

Under 2022 övergick 110 lägenheter från försöks- till förstahandskontrakt. Antalet kontraktsövertaganden var något färre än under 2021 då 122 lägenheter övergick från försöks- till förstahandskontrakt och under 2020 då 121 lägenheter övergick från försöks- till förstahandskontrakt.

Övriga målgrupper och boendeformer

I de följande avsnitten redogörs för boendefrågor för grupper som inte lever i hemlöshet enligt stadens definition eller av andra orsaker inte omfattas av stadens program för att motverka hemlöshet.

SHIS Bostäder

SHIS Bostäder är Stockholms stads bostadssociala resurs. SHIS tillhandahåller socialtjänsten i Stockholms stad olika boendelösningar med eller utan kompletterande biståndsbedömd stödinsats, vilket möjliggör för socialtjänsten att remittera hushåll som inte uppfyller kriterierna för rätt till bistånd enligt SoL till bostadsanskaffning.

För att få en genomgångsbostad via SHIS krävs en remiss från en stadsdelsnämnd. Grundkraven är att den sökande ska vara folkbokförd i Stockholms stad, vara aktuell inom stadens socialtjänst samt ha uppehållstillstånd.

Målet är att den boende snarast möjligt ska komma vidare till ett mer permanent boende. Boendetiden på SHIS är, oavsett boendeform, maximalt fem år. Det beror på att fem år är den tid som hyresnämnden maximalt kan medge avstående av besittningsskydd⁹. De olika boendeformer som SHIS tillhandahåller är:

⁹ Besittningsskydd betyder att den som hyr i andra hand inte utan skäl måste flytta den dag som står i uppsägningen. Den som hyr en lägenhet i andrahand kan få besittningsskydd, alltså rätt att bo kvar i lägenheten, efter två år. Om uthyrningen i andra hand ska pågå längre tid än två år i följd, kan hyresvärden avtala med hyresgästen om avstående av besittningsskydd. Reglerna om andrahandsuthyrning finns i 12 kap. 39-40 §§ jordabalken.

- Avtalat boende för ungdom, vuxen och familj
- Boende för personer med erfarenhet av relationsvåld
- Boende med stöd för unga vuxna och vuxna.

I slutet av december 2022 hyrde SHIS ut sammanlagt 1 917 lägenheter i dessa boendeformer. Av dessa hyrdes 479 lägenheter av barnfamiljer, vilket motsvarar 25 procent av alla lägenheter. Den boendeform som efterfrågades mest av stadsdelsnämnderna och socialnämndens verksamhet vid Enheten för hemlösa under året var boende med stöd för vuxna. I kapitlet *Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck* finns mer information om SHIS boende för personer med erfarenhet av relationsvåld.

Personer som bor hos SHIS räknas inte som att de lever i hemlöshet enligt stadens definition, och ingår därför inte i stadens kartläggningar av antalet personer som lever i hemlöshet.

Seniorlägenheter inom Micasa

I juni 2018 fick Micasa i uppdrag att, i samarbete med SHIS, hyra ut 25 lägenheter årligen för målgruppen äldre personer i hemlöshet som har svårt att komma in på den ordinarie bostadsmarknaden på grund av till exempel låg pension och skulder och som har bott den maximala boendetiden om fem år inom SHIS. Under 2022 flyttade 14 personer in i en sådan seniorlägenhet, varav majoriteten var män. Samtliga 14 har fått överta förstahandskontrakten på sin lägenhet. De personer som fått förstahandskontakt på sina seniorlägenheter har fått ett eget permanent boende och ingår inte längre i SHIS statistik.

SHIS har stadens uppdrag att tillhandahålla genomgångsbostäder för nyanlända som anvisats till Stockholms stad. I det följande avsnittet beskrivs detta närmare.

Mottagande av nyanlända

Asylsökande som beviljats uppehållstillstånd kallas nyanlända. En person brukar definieras som nyanländ under hela etableringstiden som kan uppgå till 36 månader. Kommunernas mottagande av nyanlända som får uppehållstillstånd finansieras genom statsbidrag. Det innebär att staten ersätter kommunen för vissa kostnader kopplat till mottagandet, dels genom schablonbelopp som utgår från folkbokföringen och betalas ut automatiskt och dels genom att ersätta vissa kostnader som kommuner särskilt ansöker om.

Bosättning av nyanlända som anvisats till Stockholms stad

Bosättningslagen trädde i kraft den 1 mars 2016 (2016:38). Lagen innebär att alla kommuner är skyldiga att efter anvisning ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd. Syftet med lagen är att nyanlända snabbare ska tas emot för bosättning i en kommun, och därmed kunna påbörja etableringen i samhällslivet och på arbetsmarknaden.

Antal och fördelning av nyanlända som ska anvisas enligt bosättningslagen under ett år beslutas av regeringen. Länsstyrelserna har i sin tur i uppdrag att fördela anvisningstalet mellan länets kommuner. Vid fördelningen tas hänsyn till faktorer som arbetsmarknad, befolkningsstorlek, egenbosättning, antal ensamkommande barn samt omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen. Stockholms stads anvisningstal för år 2022 var 664 personer. I kapitlet *Demografi* redogörs närmare för antalet personer som ankom till staden under år 2022.

1 917

lägenheter var i slutet av 2022 uthyrda inom ramen för SHIS bostadssociala verksamhet.

664

personer var Stockholms stads anvisningstal för år 2022.

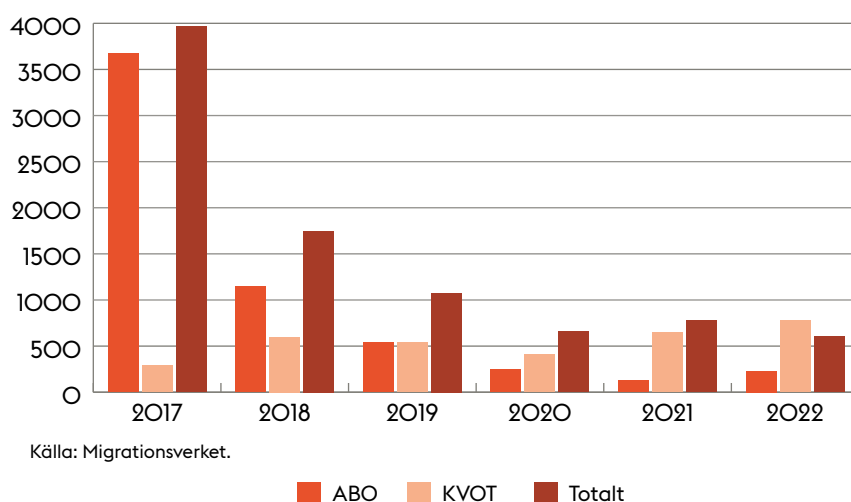
790

personer var Stockholms
stads anvisningstal för
år 2021.

Att ha en bostad är centralt för att nyanlända ska kunna tillgodogöra sig introduktion och utbildning samt fullfölja sin etablering på ett effektivt sätt. Sedan bosättningslagen infördes har samtliga anvisade nyanlända blivit erbjudna ett genomgångsboende i staden. Majoriteten av de anvisade bor inom SHIS Bostäder. SHIS genomgångsbostäder finns i modulhus, i omvandlade servicehus samt i styckvisa lägenheter från bostadsbolag som står inför upprustning.

I SHIS uppdrag ingår att stödja nyanlända i bostadssociala och praktiska frågor. Genom individuell bostadsvägledning erbjuds bland annat kunskap om hur man som nyanländ tar sig från genomgångsboendet till ett eget stadigvarande boende. I slutet av december 2022 bodde 1 081 hushåll i boenden för nyanlända hos SHIS som anvisats inom ramen för Bosättningslagen.

Figur 7:4 Antal nyanlända som tagits emot enligt bosättningslagen i Stockholms stad 2017–2022

För att samtliga anvisade enligt bosättningslagen ska kunna erbjudas en genomgångsbostad har socialnämnden boendelösningar som kompletterar SHIS bostäder. De komplement som socialnämnden tillhandahåller är Bostadskansliet och Tillfälliga boenden. Bostadskansliet administrerar in- och uthyrning av lägenheter och rum som hyrs in av privatpersoner och bostadsbolag och hyrs ut till nyanlända vuxna och familjer. I slutet av december 2022 bodde 27 hushåll och totalt 59 individer i en boendelösning genom Bostadskansliet.

Tillfälliga boenden ansvarar för kollektiva boendelösningar för enpersonshushåll. I slutet av december 2022 bodde 4 enpersonshushåll i en boendelösning genom Tillfälliga boenden. Inför år 2022 var det tydligt att behovet av socialnämndens boendeplatser för nyanlända minskat. Med anledning av kriget i Ukraina behövde nämnden flera gånger ändra prognosen för hur många boendeplatser som behövdes för skyddsbehövande ukrainare. Mot slutet av hösten gjordes bedömningen att det sammanlagda platsantalet för nyanlända och ukrainare kunde minskas kraftigt. Därav har flera boenden avvecklats.

Samtliga boenden som erbjuds nyanlända är genomgångsbostäder. I inledningen av 2022 bodde 1 576 hushåll i stadens genomgångsbostäder. Under året togs 545 personer, fördelade på 232 hushåll emot.

Egenbosatta i Stockholms stad

Under 2022 bosatte sig 206 nyanlända personer på egen hand i olika delar av staden (EBO)¹⁰. Socialnämnden har genom Intro Stockholm ansvar att erbjuda ett likvärdigt initialt stöd för alla nyanlända som bosätter sig i staden. Från 2022 innefattar det även mottagande och initial samhällsvägledning för nyanlända som har valt att bosätta sig i eget boende.

Nyanlända som bor i Stockholm har rätt till stöd och service i den stadsdelsnämnd där de bor. Med stöd från arbetsmarknadsnämnden har stadsdelsnämnderna under 2022 fortsatt att utveckla samhällsvägledning till nyanlända, med fokus på bostadsvägledning. Samhällsvägledningen kompletterar övriga kommunala arbetsmarknads- och etableringsinsatser och består av praktiskt stöd och information för att kunna hantera vardagliga uppgifter. Samhällsvägledningens utformning och tillgänglighet skiljer sig åt mellan stadsdelsnämnderna, bland annat beroende på om det finns medborgarkontor, i vilken utsträckning SHIS har bostäder för nyanlända i stadsdelen och hur utvecklad samverkan är med civilsamhället.

EU-medborgare som lever i social eller ekonomisk utsatthet

Begreppet avser utländska EU-medborgare och tredjelandsmedborgare med permanent uppehållstillstånd i annat EU-land, som lever i fattigdom, hemlöshet och/eller arbetslöshet i Stockholm och inte uppfyller villkoren för uppehållsrätt. Då de inte uppfyller villkoren för uppehållsrätt är de endast berättigade akut bistånd som syftar till att avvärja nödsituationer. Målgruppen omfattas inte av stadens program för att motverka hemlöshet.

EU-teamet

Socialnämndens EU-team är en grupp uppsökande socialsekreterare med särskild språkkompetens som har lång erfarenhet av att arbeta med personer som lever i hemlöshetssituationer.

EU-teamet har under 2022 arbetat med att inventera aktiva bo- och sovplatser i staden. Vid årets slut kände EU-teamet till ett femtiotal boplatser med cirka 500 till 600 boende. När EU-teamet besöker en boplatser ger de information till de boende om rättigheter och skyldigheter, vilket stöd som finns att få samt försöker fånga upp eventuella personer som befinner sig i en extra utsatt situation.

Under perioden januari till och med november 2022 har EU-teamet arbetat aktivt i 110 ärenden, lika många män som kvinnor. Antalet ärenden är något lägre än under 2021 då teamet arbetade i 131 ärenden. En trolig förklaring till det minskade ärendantalet är att två tjänster på EU-teamet varit vakanshållna under hösten 2022.

Majoriteten av personerna EU-teamet arbetat aktivt med under perioden har rumänskt medborgarskap, medan ett fåtal har polskt, slovenskt eller slovakiskt medborgarskap.

Av de 100 ärenden teamet arbetat aktivt i har 16 ärenden rört minderåriga. Fyra ärenden rörde barn i åldrarna 0–10 år medan resterande tolv ärenden rörde barn i åldrarna 14–17 år. Samtliga minderåriga har rumänskt medborgarskap. EU-teamet gör skriftliga orosanmälningar gällande alla minderåriga som de uppmärksammar i en utsatt situation. Under dagtid görs orosanmälningarna till den stadsdelsnämnd inom vars geografiska område en minderårig har påträffats.

¹⁰ Arbetsmarknadsnämndens statistik.

Idéburet offentligt partnerskap kring stöd till målgruppen

Sedan 1 maj 2017 ingår socialnämnden i ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med fem frivilliga organisationer som tillhandahåller stöd för målgruppen i form av natt- härbärgen och dagverksamheter. Uppföljning av partnerskapet sker i en gemensam verksamhetsrapport som upprättas två gånger per år. De uppgifter som redogörs för i följande text avser verksamhet som bedrivits under perioden 1 maj till och med 31 oktober 2022.

Inskrivning till nattverksamheterna sker genom ett gemensamt kösystem. Under den aktuella perioden, 1 maj till och med 31 oktober 2022, har sammanlagt 10 788 övernattningar genomförts, varav cirka 32 procent avser kvinnor. De vanligaste nationaliteterna bland besökarna är personer från Rumänien och Polen.

Antalet övernattningar har minskat med cirka åtta procent jämfört med motsvarande period 2021. Under hela perioden maj till och med oktober 2022 var det totalt 20 personer som inte fick en plats vid inskrivningen till nattverksamheten, vilket är en minskning jämfört med motsvarande period 2021 då 116 personer inte fick en plats.

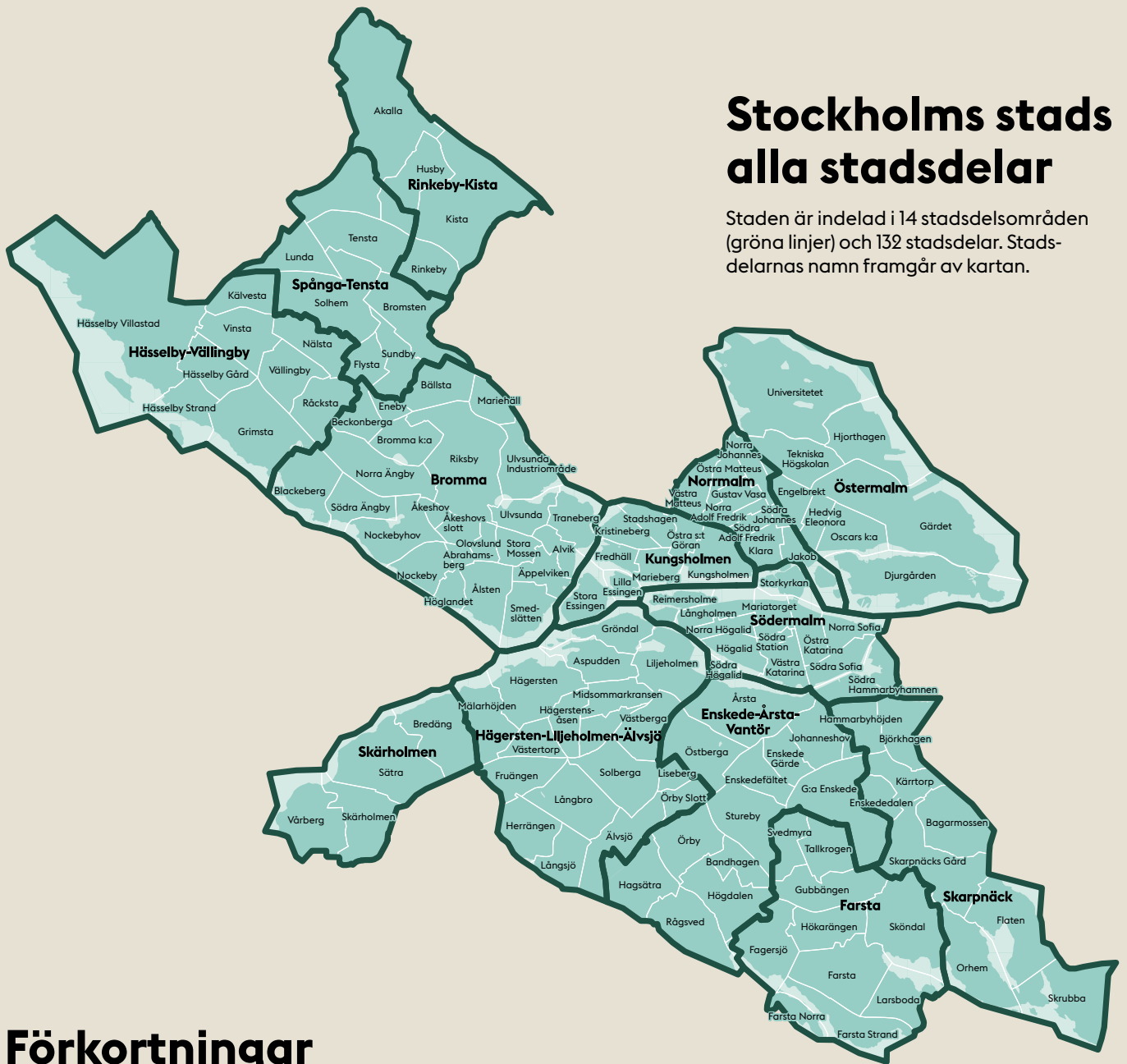
Inom ramen för partnerskapet bedrivs fem dagverksamheter i syfte att ge humanitär stöd och tillgodose basala behov, samt minska utsatthet och motverka utanförskap. Dagverksamheterna erbjuder enklare måltider, möjlighet till hygienskötsel, socialt umgänge, samt viss rådgivning och socialt stöd.

Dagverksamheterna har under perioden 1 maj till 31 oktober 2022 haft sammanlagt 30 675 besök, varav cirka 31 procent är kvinnor. De vanligaste nationaliteterna bland besökarna är personer från Rumänien och Polen. Antalet besök till dagverksamheterna är i princip oförändrat jämfört med motsvarande period föregående år.

Liksom under tidigare år har det under år 2022 funnits betydande skillnader mellan könen i hur det stöd som erbjuds används. I såväl natt- som dagverksamheterna utgörs majoriteten av besökarna av män. Jämfört med motsvarande period år 2021 har andelen kvinnor i dagverksamheterna under 2022 ökat från 23 till 31 procent medan andelen kvinnor i nattverksamheterna har minskat från 34 till 32 procent. Inom såväl dag- som nattverksamheterna görs insatser för att nå ut till och särskilt stötta kvinnor i målgruppen.

Stockholms stads alla stadsdelar

Staden är indelad i 14 stadsdelsområden (gröna linjer) och 132 stadsdelar. Stadsdelarnas namn framgår av kartan.

Förkortningar

ABO	Anläggningsboende för asylsökande	HVB	Hem för vård eller boende	MNKR	Miljoner kronor
ADAD	Adolescent Drug Abuse Diagnosis	HVH	Hem för viss annan heldygnsvård	Mv	Medelvärde
ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder	IB	Initial bedömning	MVP	Mentorer i våldsprevention
ANDT	Alkohol, narkotika, doping och tobak	IFO	Individ- och familjeomsorgen	NSPH	Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa
ASI	Addiction Severity Index	ILS	Integrerat ledningssystem	OSL	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)
BBIC	Barns behov i centrum	IOP	Idéburet offentligt partnerskap	PRIO	Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa
BMM	Barnmorskemottagning	IPS	Individual placement and support	PUT	Permanent uppehållstillstånd
BoU	Barn- och ungdomsheterna	i.u	Inga uppgifter	RKA	Rådet för kommunala analyser
BRÅ	Brottsförebyggande rådet	IVO	Inspektionen för vård och omsorg	RVC	Relationsvårdscentrum
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri	KBF	Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	RVT	Relationsvårdsteam
BVC	Barnvårdscentral	KBT	Kognitiv beteendeterapi	RA	Regeringsrättens årsbok
CAN	Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning	LARO	Läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende	SAVRY	Structured Assessment of Violocene Risk in Youth
CEPI	Centrum för evidensbaserade psykosociala insatser	LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.	SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
CM	Case management	LOV	Lag (2008:962) om valfrihetssystem	SHIS	Stiftelsen hotellhem i Stockholm
CSN	Centrala studiestödsnämnden	LPT	Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård	SIP	Samordnad individuell plan
DSM	Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders	LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	Sis	Statens institutionsstyrelse
DUR	Socialpsykiatrins utredningsinstrument, (Dokumentation, Utvärdering, Resultat)	LSU	Lag (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård	Skoll	Skollag (2010:800)
EBO	Egenbosatt asylsökande eller nyanländ	LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	SKKP	Särskilt kvalificerad kontaktperson
EARL	Early Assessment Risk List	LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall	SKR	Sveriges kommuner och regioner
EFH	Enheten för hemlösa	LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga	SLK	Stadsledningskontoret
FB	Föräldrabalken (1949:381)	LYHS	Lag (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område	SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
FIA	Förutsättningar inför arbete	MI	Motiverande samtal (motivational interviewing)	SOSFS	Socialstyrelsens författningssamling
FL	Förvaltningslag (2017:900)	MFD	Myndigheten för delaktighet	SOU	Statens offentliga utredningar
FN	Förenta nationerna	MföF	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	SSBTEK	Sammansatt bastjänst ekonomisk bistånd
FoT	Försöks- och träningslägenhet			STIS	Stärkt tidigt stöd i samverkan
FUT	Felaktiga utbetalningar			TKR	Tusen kronor
GDPR	The General Data Protection Regulation			TUT	Tillfälligt uppehållstillstånd
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen			TÖG	Tak över huvudet-garanti
HLM	Hemlöshetsmottagningen			UNHCR	The office of the United Nations High Commissioner for Refugees
HSL	Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)			VIP	Vård- och insatsprogram

De 9 kapitel som utgör Socialtjänstrapport 2022

Den här rapporten finns i en tryckt fullversion samt i fristående digitala kapitel som är tillgänglighetsanpassade. De fristående kapitlen finns på start.stockholm/rapporter-stod-och-familj

